

Svar på Eve Rämös och 14 andra ledamöters motion om att använda biologiskt nedbrytbara solkrämer på badstränderna i Vanda

VD/4490/00.02.00.03/2023

RÅ/V-MK/AJ/MT/JT/AP

Eve Rämö och 14 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Över 20 000 ton solkräm sköljs ner i vattendragen varje år då människorna tar sig ett dopp i havet eller någon sjö. Rätt slags solskyddsprodukter är viktiga för människornas hälsa, men man bör också ta i beaktande solskyddsprodukternas miljöaspekter.

Kemikalierna i solkräm är skadliga för däggdjur, havsorganismer, fåglar och fiskar. De UV-filter som används i solkräm är skadliga också för människor.

Särskilt i sydliga länder är solkräm som innehåller giftiga rester och som sköljts ner i havet skadliga för koraller och det marina livet. Då vi talar om kemikalisering av vattendrag är ett av de största bekymren kemikalier som stör hormonverksamheten (Endocrine Disrupting Chemicals = EDC). Dessa ämnen stör kroppens signalsystem genom att förhindra eller efterlikna hormonernas funktioner. EDC-kemikalier hittas till exempel i vanliga solkrämer och därför har delstaten Hawaii som första i världen förbjudit bland annat att dessa ämnen används i de solskyddsprodukter som säljs i delstaten. När kemikalier i kemiska solskydd kommer ut i vattnet förhindrar de solens strålar från att nå botten, och på så sätt kan undervattensmiljön inte förnya sig och leva på ett naturligt sätt. Av kemikalierna i kemiska solskydd är särskilt oxybenzone skadligt för vattendragen och försämrar levnadsförhållandena för alger, koraller, fiskar och andra vattenlevande organismer.

I undersökningar har det entydigt konstaterats att kemikalierna i solkräm är skadliga för de vattenlevande organismerna. Dessutom visar många undersökningar att UV-filter skadar däggdjurens, fiskarnas och fåglarnas utveckling.

Därutöver är UV-filter en risk för oss människor: de syns i blodomloppet redan efter ett dygn och många specialister rekommenderar att inte använda kemiska skydd på grund av risk för hormonstörningar. Oavsett om man ser på frågan om solkräm ur ett miljö- eller folkhälsoperspektiv är det viktigt att vara medveten om betydelsen av våra val ur ett kemikalieperspektiv, eftersom en kemikalisering av miljön är ett hot inte bara för naturen och oss själva, utan också för kommande generationer.

Ur ett miljöperspektiv bör Vanda öka medvetenheten om användningen av rätt slags solskyddsprodukter och minska kemikaliebelastningen i vattendragen. Vattendragen i Vanda är små och används mycket flitigt på sommaren. Särskilt Hanaböle träsks vattenkvalitet har ofta väckt oro på grund av att Hanaböle trस्क används så mycket. Därför skulle det på alla sätt vara förnuftigt att minska kemikaliebelastningen i vattendragen.

Jag föreslår att Vanda inför en rekommendation om att använda biologiskt nedbrytbara solskyddsprodukter på sina badstränder.”

Stadsfullmäktige 19.6.2023 § 25

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd konstaterar följande som sitt svar:

Vattenomsättningen på Vanda stads mest populära badstränder vid Hanaböle träsk, Dragnäset och Alkärr är liten. Vid Dragnäset och Alkärr omsätts vattnet i vattendraget endast genom avdunstning, så de kemikalier som hamnar i vattnet belastar och förorenar vattendraget under en lång tid.

Serviceområdet för idrott och motion planerar tillsammans med informationen vid verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd ett informationsbrev om de skadliga effekterna av kemikalier i solkrämer på vattenorganismer och dem som använder solkräm. Informationen ges i början av sommaren 2024 då det är aktuellt att köpa och använda solkräm. Serviceområdet för idrott och motion kommer också att komplettera badsträndernas webbplatser och strändernas informationstavlor och lägga till en rekommendation om att använda biologiskt nedbrytbara solkrämer.

Stadsstyrelsen 9.10.2023 § 25

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Eve Rämö och de 14 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 13.11.2023 § 14

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Eve Rämös och 14 andra ledamöters undertecknade motion om att använda biologiskt nedbrytbara solkrämer på badstränderna i Vanda.

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Anu Jokela, idrottschef

Markku Tiusanen, fiskeritekniker

(fornamn.efternamn(at)vantaa.fi)